

До
МИНИСТЕРСТВО ЗА ИНФОРМАТИЧКО
ОПШТЕСТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА
бул. „Св. Кирил и Методиј“ бр. 54 Скопје

Почитувани,

Ве известуваме дека по иницијатива од сите Синдикални организации од областа на комуналните дејности кои се членки на Синдикатот на работниците од угостителството, туризмот, комунално – станбеното стопанство, занаетлиството и заштитните друштва на Република Македонија – СУТКОЗ, Претседателството на СУТКОЗ на седницата одржана на ден 27.12.2017 година донесе Одлука да се достави петиција до Министерството за информатичко општество и администрација за иземање на Законот за административни службеници и Законот за вработените во јавниот сектор („Службен весник на Република Македонија“ број 27/2014) и повторна примена на Законот за работни односи (ЗРО) и претходните применливи Закони и прописи за вработените во јавните комунални претпријатија.

Врз основа на донесената Одлука, Синдикатот на работниците од угостителството, туризмот, комунално – станбеното стопанство, занаетлиството и заштитните друштва на Република Македонија и Синдикалните организации од областа на комуналните дејности кои се членки на СУТКОЗ, ја поднесуваат оваа

П Е Т И Ц И Ј А

со која бараат од МИОА да покрене постапка за иземање на Законот за административни службеници и Законот за вработените во јавниот сектор („Службен весник на Република Македонија“ број 27/2014), и повторна примена на Законот за работни односи (ЗРО) и претходните применливи Закони и прописи за вработените во јавните комунални претпријатија со цел вработените во јавните претпријатија од комуналните дејности основани од општините, од градот Скопје, како и од општините во градот Скопје, да немаат статус на административни службеници и вработени во јавниот сектор.

Аргументите поради кои ја поднесуваме оваа Петиција, а кои сметаме дека се во корист на иницијативата, се следните:

Во членот 2, став 1 од Законот за вработените во јавниот сектор предвидено е дека:

„Работодавачи во јавниот сектор (во натамошниот текст: институции), согласно со овој закон, се:

- органите на државната и на локалната власт и други државни органи основани согласно со Уставот и со закон и
- институциите кои вршат дејности од областа на образованието, науката, здравството, културата, трудот, социјалната заштита и заштитата на детето, спортот, како и во други дејности од јавен интерес утврден со закон, а организирани како агенции, фондови, јавни установи и јавни претпријатија основани од Република Македонија или од општините, од градот Скопје, како и од општините во градот Скопје.“

додека пак во членот 3 од Законот за административните службеници предвидено е дека:

„Административен службеник е лице кое засновало работен однос заради вршење на административни работи во некоја од следниве институции:

- органите на државната и локалната власт и другите државни органи основани согласно со Уставот и со закон и
- институциите кои вршат дејности од областа на образованието, науката, здравството, културата, трудот, социјалната заштита и заштитата на детето, спортот, како и во други дејности од јавен интерес утврден со закон, а организирани како агенции, фондови, јавни установи и јавни претпријатија основани од Република Македонија или од општините, од градот Скопје, како и од општините во градот Скопје.“

Сметаме дека овие законски одредби, во делот: „од општините, од градот Скопје, како и од општините во градот Скопје“ од Законот за вработените во јавниот сектор и Законот за административни службеници не се во согласност со член 8 и 115 од Уставот на Република Македонија, член 1, 14 и 15 од Законот за комунални дејности и член 1, 9 и 10 од Законот за јавните претпријатија.

Имено, во член 8 од Уставот на Република Македонија се утврдени темелните вредности на Уставниот поредок на Република Македонија, а една од наброените темелни вредности е и локалната самоуправа.

Со точка 1 од Амандманот XVII од Уставот, со која е заменет ставот 1 од членот 115 од Уставот, е утврдено дека во единиците на локалната самоуправа граѓаните непосредно и преку претставници учествуваат во одлучувањето за прашања од локално значење, а особено во областите на јавните служби, урбанизмот и руралното планирање, заштитата на околината, локалниот економски развој, локалното финансирање, комуналните дејности, културата, спортот, социјалната и детската заштита, образованието, здравствената заштита и во други области утврдени со закон.

Според ставовите 2 и 3 на членот 115 од Уставот, општината е самостојна во вршењето на надлежностите утврдени со Уставот и со закон, а надзорот над законитоста на нејзината работа го врши Републиката. Републиката со закон може да и довери вршење на определени работи на општината.

Според членот 117 став 1 од Уставот, градот Скопје е посебна единица на локалната самоуправа.

Со точката 2 од Амандманот XVII од Уставот, со која е заменет ставот 2 на членот 117 од Уставот, е утврдено дека во градот Скопје граѓаните непосредно и преку претставници учествуваат во одлучувањето за прашања од значење за градот Скопје, а особено во областите на јавните служби, урбанизмот и руралното планирање, заштитата на околината, локалниот економски развој, локалното финансирање, комуналните дејности, културата, спортот, социјалната и детската заштита, образованието, здравствената заштита и во други области утврдени со закон.

Според ставовите 3, 4 и 5 од членот 117 од Уставот, градот Скопје се финансира од сопствени извори на приходи определени со закон и со средства од Републиката.

Градот Скопје е самостоен во вршењето на надлежностите утврдени со Уставот и со закон, а надзорот над законитоста на неговата работа ја врши Републиката.

Републиката со закон може да му довери вршење на определени работи на градот Скопје.

Во член 9 од Законот за комунални дејности („Службен весник на Република Македонија“ бр.95/2012, 163/2013, 42/2014, 44/2015, 147/2015 и 31/2016) е регулирано дека заради организирање и квалитетно вршење на комуналните дејности и стопанисување со објекти на комуналната инфраструктура од локален карактер, кои се протегаат или служат за давање на комунални услуги на подрачјато на една Општина, Општината може да оснива Јавно претпријатие доколку на нејзиното подрачје, за вршење на таква дејност не постои јавно претпријатие.

Во член 1, 9 и 10 од Законот за Јавните претпријатија („Службен весник на Република Македонија“ бр.38/1996, 6/2002, 40/2003, 43/2006, 22/2007, 83/2009, 97/2010, 6/2012, 119/2013, 41/2014, 138/2014, 25/2015, 61/2015 и 39/2016) е регулирано дека Владата на РМ, советот на Општините и советот на Град Скопје, донесуваат акт за основање на јавно претпријатие со кој се утврдува дејноста, фирмата и седиштето, износот на средствата за основање и начинот на нивно обезбедување, организацијата на јавното претпријатие, начинот и спроведување на одлуките на органите на јавното претпријатие.

Според Законот за локалната самоуправа („Службен весник на Република Македонија“ бр.5/2002) и Законот за градот Скопје („Службен весник на Република Македонија“ бр.55/2004 и 158/2011), општините односно градот Скопје, се надлежни за вршење на комунални дејности и за таа цел основаат јавни служби во согласност со закон, кои се во сопственост на основачот.

Во член 2 став 1 од Законот за вработените во јавниот сектор се набројува кои се работодавачи во јавниот сектор, меѓу кои наведени се и јавните претпријатија основани од општините, од градот Скопје, како и од општините во градот Скопје.

Во став 2 на истот член пак е наведено дека: „Вработени во јавниот сектор се лицата кои засновале работен однос кај некој од работодавачите од ставот (1) на овој член.“

Во член 3 став 1 од Законот за административни службеници, помеѓу другото е дефинирано дека: Административен службеник е лице кое засновало работен однос заради вршење на административни работи во јавни претпријатија основани од општините, од градот Скопје, како и од општините во градот Скопје.

Со овие одредби од Законот за вработените во јавниот сектор и Законот за административни службеници директно се крши темелната вредност на Уставниот поредок од член 8 на Уставот на Република Македонија - локалната самоуправа и правото на граѓаните и Општините непосредно да учествуваат во одлучувањето за прашања од локално значење, а особено од областа на комуналните дејности (член 115 од Уставот).

Ако надлежноста на Општината да основа Јавно претпријатие и да одлучува за неговата организација е Уставна темелна вредност, Државата со закон не смее да го крши Уставот и да ги одзема уставните надлежности на Локалната самоуправа, префрлајќи ги во надлежност на Министерството за Информатичко општество и администрација, т.е директно централизирајќи надлежности и дејности од локалната самоуправа.

Комуналните дејности се дејности од општ интерес, но се од локално значење и се во исклучива надлежност на локалната самоуправа, која одлучува меѓу другото и за организацијата на претпријатието.

Државата неможе да врши упад во надлежноста на Локалната самоуправа преку членот 2 од Законот за вработените во јавниот сектор и членот 3 од Законот за административни службеници, со тоа што директно ќе го контролира вработувањето и организацијата на комуналните претпријатија, кои сами остваруваат финансиски средства и не се финансирани од буџет.

Од горе наведеното сметаме дека одредбите од Законот за вработените во јавниот сектор и Законот за административни службеници, со кои се одредува статус на административен службеник на вработените во јавните комунални претпријатија се во спротивност со Уставот на Република Македонија, за што бараме од Вас како надлежно министерство да покренете постапка за измена на овие законски решенија согласно погоре наведените аргументи.

Во поткрепа на ова тврдење е и донесената **Одлука У.Број: 184/2011-0-1 од 15.02.2012 година на Уставниот суд на Република Македонија**, со која Судот утврди дека: „Вработените во јавните претпријатија основани од општините, општините на градот Скопје и градот Скопје, како и самите институции кои по природата на надлежностите вршат комунални дејности, по својата положба, права и обврски не можат да бидат под правниот режим на Законот за јавните службеници, ниту од аспект на основањето, вработувањето, финансирањето, правото на плата и надоместоците од плата, надзорот, ефикасноста и одговорноста од

работењето, статусот и регистарот на претпријатијата, надзорот над ефикасноста и законитоста на работењето од Државниот комунален инспекторат и други работи кои се веќе комплексно уредени со одредбите од повеќе посебни закони.“.

Синдикат на работниците од угостителството,
туризмот, комунално – станбеното стопанство,
занаемството и заштитните друштва
на Република Македонија

Претседател,
Дарко Димовски

